

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2018-04-13
Besvaras senast
2018-04-25 kl. 12.00

Till socialminister Annika Strandhäll (S)

2017/18:1180 Läkemedelsklassningen av CBD-produkter

Nyligen beslutade Läkemedelsverket att produkter som innehåller cannabidiol (CBD) är att klassa som läkemedel, varför läkemedelslagstiftningen gäller för dessa produkter. Resultatet av detta plötsliga beslut blev att tre företag fått besked om att de omedelbart måste upphöra med försäljningen av sina produkter, som tidigare kunnat ske då många människor använt sig av substansen som kosttillskott för att lindra diverse olika former av problem.

I Sverige finns det inget läkemedel med enbart CBD som aktiv substans godkänt i Sverige. Däremot finns det en godkänd munhålespray (Sativex) som innehåller både THC (narkotikaklassat) och CBD som aktiv substans. Det är dock enbart godkänt för användning vid multipel skleros och skrivs enbart ut i sällsynta fall.

Läkare har i dag möjlighet att förskriva läkemedel som är godkända i Sverige. I särskilda fall kan läkare också ansöka om licens för att förskriva läkemedel som inte är godkända i Sverige men kanske i något annat land, men detta är dock inte heller särskilt vanligt.

Det finns stora problem med bristen på tillgängliga preparat då en lång rad personer med olika former av besvär fram till nyligen enkelt kunde införskaffa CBD utan några större problem och därmed leva sina liv förhållandevis behagligt. I och med Läkemedelsverkets ställningstagande erkänner man dock, i likhet med flertalet forskningsstudier, tydligt att det finns positiva hälsoeffekter av CBD. När nu Läkemedelsverket, till flera läkemedelsföretags stora glädje, ändrat sitt förhållningssätt riskerar massor av människor att förpassas till en odräglig tillvaro, och flera kan komma att tvingas återgå till ineffektiva men betydligt skadligare preparat. Användandet av CBD har mig veterligen aldrig visat på några negativa hälsorisker i Sverige, varför det som skett ter sig vara en aning märkligt, särskilt då det saknas kosttillskott som kan ersätta CBD.

Som bekant har bland annat världshälsoorganisationen WHO tydligt gått ut med att medicinsk marijuana (som alltså även innefattar substanser med THC) inte har några negativa folkhälsorisker alls. Det är naturligtvis glädjande om forskning kring detta kan öka, och om Läkemedelsverket faktiskt ser till att behövande kan få nya preparat som kan lindra eller bota deras sjukdomar, men det lär med all sannolikhet ta tid. Detta då berörda företag framöver måste

utveckla nya CBD-baserade läkemedel inom ramen för läkemedelslagstiftningen (läkemedel som troligtvis blir genmodifierade och inte baserade på den naturliga produkten).

Skälet till att det kommer att ta tid innan behövande ens kan få ett CBD-preparat utskrivet är enkelt. För att få läkemedel godkända ställs nämligen väldigt höga krav, och företag som önskar producera dessa produkter måste visa tydlig dokumentation som styrker att produkten har rätt kvalitet, att den verkligen har effekt för det som påstås och att riskerna med produkten inte är värre än fördelarna med den. Olika experter ska sedan granska olika delar av ansökningsen innan inspektörer från Läkemedelsverket till slut kan inspektera samtliga producenter och grossister i Sverige. Läggs därtill att det även finns regler på apoteken för att läkemedlen hanteras rätt och distribueras till kunden på rätt sätt. Att CBD-produkter skulle hanteras annorlunda är osannolikt. I detta fall kommer därför rätt kompetens behöva kopplas in, det vill säga personer som är kunniga på växter och växtextrakt. Först därefter kan en producent ansöka till Läkemedelsverket om receptfrihet.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga socialminister Annika Strandhäll:

Avser ministern att verka för att tillgodose de tusentals människor som i dag har ett behov av CBD-produkter för att lindra sina besvär men som nu drabbats av Läkemedelsverkets beslut, och i så fall hur?

.....

Markus Wiechel (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren